

REFERAT Udvalget for Regional Udvikling 2018-2021 d. 05-10-2020

Mødedato Mandag d. 05. oktober 2020 kl. 14:00

Mødested Mødeværelse 4

Mødedeltagere Søren Rasmussen, O, Preben Jensen, V, Karsten Uno Petersen, A, Poul Andersen, A, Karsten Fogde, F, Carsten Sørensen, O, Kurt Jensen, V, Preben Friis-Hauge, V, Marianne Thomsen, F

Indholdsfortegnelse

Præsentation af Designskolen Kolding.....	3
EU-initiativ inden for kultur og kreativitet.....	5
Status på partnerskab om "Sundhed, Kultur og Natur".....	7
Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig 2021-2024.....	9
Energi- og miljøredegørelse 1. halvår 2020.....	11
Nyt om det grænseoverskridende samarbejde.....	13
Nyt om det internationale samarbejde.....	14
Nyt fra trafikelskaberne.....	15
Eventuelt.....	16
Næste møde.....	17
Underskriftsside.....	18
Klimasamarbejdsaftale mellem Region Syddanmark og regeringen om grøn kollektiv trafik.....	19
Nye ansøgningspuljer på kulturområdet - foråret 2021.....	22

Punkt 1: Præsentation af Designskolen Kolding

20/43472

Resumé

Der gives på mødet en kort præsentation af Designskolen Kolding ved rektor Lene Tanggaard.

Sagsfremstilling

Rektor på Designskolen Kolding, Lene Tanggaard, vil på mødet give en kort præsentation af designskolen. Lene Tanggaard tiltrådte som rektor på designskolen 1. januar 2020. Lene Tanggaard er professor i pædagogisk psykologi, og hun har bred erfaring inden for især forskning og kommunikation om kreativitet, læring og innovation.

Designskolen Kolding er en videregående uddannelse under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Skolen uddanner designere på bachelor- og kandidatniveau og har omtrent 340 indskrevne studerende og et antal ph.d.-studerende, herunder erhvervs-ph.d.-studerende.

Designskolen uddanner designere på bachelorniveau inden for industrielt design, mode- og tekstildesign, kommunikationsdesign og accessory design. På kandidatuddannelsen specialiseres designstuderende inden for Design for People, Design for Planet eller Design for Play. Derudover tilbyder skolen en kandidatuddannelse i designledelse i samarbejde med Syddansk Universitet. Den videnskabelige forskning og kunstneriske udviklingsvirksomhed samles i skolens tre laboratorier inden for skolens strategiske satsninger: Bæredygtighed og Design, Socialt Design samt Leg og Design.

Designskolen er i høj grad med til at sætte Kolding på landkortet som en designby og er en del af det veludviklede designmiljø, der er i byen. Kolding Kommune har design som grundelementet i kommunens vision, og Kolding er optaget i UNESCO-netværket Creative Cities. Herudover kan der nævnes, at SDU udbyder en række designuddannelser i Kolding, at Trapholt og Koldinghus også sætter fokus på design, og at der er ved at blive bygget et Design City Kolding, der er et byudviklingsprojekt, hvor en helt ny bydel skal udvikles og opføres.

Region Syddanmark har samarbejdet med Designskolen Kolding på flere områder. Designskolen har, ligesom Region Syddanmark, over en længere årrække været en fast del af udviklingen af designklyngen D2i - Design to innovate, som pr. 1. januar 2020 blev fusioneret med Dansk Design Center, der nu har fået en afdeling i Kolding. Skolen har ofte været partner i initiativer igangsat af Syddansk Vækstforum, særligt inden for designsatsningen sammen med Design to innovate, SDU m.fl. Herudover har der været indgået samarbejder på sundhedsområdet, fx en innovations- og udviklingsaftale med Regional Udvikling, Syddansk Sundhedsinnovation og Sygehus Lillebælt, hvor samarbejdet med designskolen skulle bidrage med viden om, hvordan design kan bidrage til sygehusinnovation og styrkelsen af et offentlig-privat samarbejde. Derudover har designskolen i en årrække arbejdet tæt sammen med Sygehus Lillebælt bl.a. i projektet "Fælles beslutningstagning", hvor skolen bidrog med udvikling af et "beslutningshjælpe-værktøj".

I dag samarbejder Regional Udvikling blandt andet med designskolen i projektet "Sundhed, kultur, natur" samt i dialogen om eventuel syddansk deltagelse i et EU-samarbejde (Knowledge and Innovation Community) inden for kultur og kreativitet. Se særskilte dagsordenspunkter om de to initiativer.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 05-10-2020

Til orientering.

Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 2: EU-initiativ inden for kultur og kreativitet

20/43472

Resumé

Der gives en orientering om et kommende EU-initiativ inden for kultur og kreativitet, herunder samarbejdsmuligheder og perspektiver for Region Syddanmark.

Sagsfremstilling

Det fremgår af den regionale udviklingsstrategi og kulturstrategien, En attraktiv og oplevelsesrig region, at Region Syddanmark vil videreudvikle og anvende syddanske styrker inden for kultur, natur og kreativitet. Desuden er det fremhævet i kulturstrategien, at regionens kreative kompetencer skal bringes i spil, herunder de særlige kompetencer inden for design.

Ligeledes fremgår det af kulturstrategien, at Region Syddanmark vil bruge de muligheder, der ligger i EU-programmer, hvor samarbejde med andre lande kan være med til at bringe de syddanske styrker i spil, hente viden og udvikle de syddanske indsatser inden for kultur og kreativitet.

EU forventes i den kommende periode at udbyde et nyt, stort initiativ inden for kultur og kreativitet, et såkaldt Knowledge and Innovation Community (KIC). Initiativet, som forventes udbudt primo 2021 med ansøgningsfrist medio 2021, finansieres af EU's rammeprogram for forskning og innovation og udbydes gennem Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT).

Et KIC er et stort innovationspartnerskab, som samler virksomheder, uddannelses- og forskningsinstitutioner og andre offentlige og private aktører på tværs af EU, omkring 50 aktører, med fokus på at skabe innovation i relation til forskellige samfundsudfordringer. Et KIC er et langsigtet initiativ med en varighed på 7-14 år og modtager betydelig finansiering til uddannelse, innovation og entreprenørskab. Der igangsættes kun ét KIC inden for hvert område. I alt er der på nuværende tidspunkt igangsat otte KICs, bl.a. inden for klima, sundhed og digitalisering.

Der er på EITs budget afsat 300 mio. euro til to nye KICs, hvoraf det ene er et KIC inden for kultur, som forventes udbudt i 2021. KIC'et inden for kultur og kreativitet skal skabe økonomisk, teknologisk og social innovation både direkte gennem innovationsprojekter, som skaber nye virksomheder og jobs, og indirekte ved at bruge kultur og kreativitet som løftestang for udvikling af økonomien, øget livskvalitet og øget attraktivitet i Europa.

Der er etableret et stærkt, internationalt konsortium, som er i gang med at forberede en ansøgning til det kommende KIC for kultur og kreativitet. Aalto University i Finland er leadpartner, og derudover består konsortiet på nuværende tidspunkt af følgende kernepartnere: Delft University of Technology i Holland, det polytekniske universitet i Milano (Politecnico de Milano) og Lusofona universitetet i Portugal (Universidade Lusófona).

Det internationale konsortium har inviteret Designskolen Kolding ind som kernepartner i konsortiet med det syddanske økosystem inden for design som associerede partnere, og der er indledt dialog om betingelserne for at kunne deltage som partner. Samarbejdspartnerne i økosystemet består – ud over Designskolen Kolding – af Syddansk Universitet, Kolding Kommune, Business Kolding, Dansk Design Center og Region Syddanmark. Desuden yder det syddanske EU-kontor bistand til parterne i økosystemet. Det er en betingelse for optagelse i konsortiet, at yderligere 1-2 syddanske virksomheder deltager.

Det forventes, at Designskolen og det øvrige syddanske økosystem skal bidrage til konsortiet med særlige kompetencer og styrker inden for design og designanvendelse. KIC'et giver dermed mulighed for at sætte de syddanske styrker inden for design i spil i hele Europa, indhente viden og blive en del af et længerevarende samarbejde om innovation med uddannelses- og forskningsmiljøer, offentlige myndigheder og virksomheder fra andre europæiske lande. Konkret giver det mulighed for at indhente EU-midler til at bruge kultur og kreativitet til innovative løsninger på udfordringer inden for eksempelvis klima og sundhed.

Deltagelse i det kommende KIC for kultur og kreativitet kan således bidrage til at realisere målene i den regionale udviklingsstrategi og i kulturstrategien samt bidrage til FN's verdensmål 9 ved at understøtte innovation.

I forhold til de økonomiske forpligtelser i forbindelse med KIC'et forventes, at der bliver et gebyr for deltagelse på ca. 50.000 euro pr. år for de syddanske parter. Dertil kommer udgifter ved eventuel deltagelse i de konkrete aktiviteter, som skal fastlægges nærmere.

På mødet vil rektor Lene Tanggaard give en nærmere præsentation af KIC'et for kultur og kreativitet, herunder uddybe perspektiver og muligheder for Region Syddanmark.

Indstilling

Det indstilles,

At udvalget tager orienteringen til efterretning og tilkendegiver tilslutning til, at der arbejdes videre med henblik på regional deltagelse i det kommende KIC for kultur og kreativitet.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 05-10-2020

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Udvalget tilkendegav tilslutning til, at der arbejdes videre med henblik på regional deltagelse i det kommende KIC for kultur og kreativitet.

Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 3: Status på partnerskab om "Sundhed, Kultur og Natur"

18/60215

Resumé

Regionsrådet bevilgede i februar 2019 tre mio. kr. til det to-årige pilotprojekt Sundhed, kultur og natur, som gennemføres i et samarbejde mellem Designskolen Kolding, Syddansk Universitets Institut for Idræt og Biomekanik (SDU IOB) og Region Syddanmark. På mødet præsenteres resultaterne indtil videre og det videre arbejde.

Sagsfremstilling

Regionsrådet bevilgede i februar 2019 tre mio. kr. til det to-årige pilotprojekt Sundhed, kultur og natur, som gennemføres i et samarbejde mellem Designskolen Kolding, Syddansk Universitets Institut for Idræt og Biomekanik (SDU IOB) og Region Syddanmark.

Pilotprojektet bidrager til målet om at fremme borgernes mentale og fysiske trivsel under strategisporet Sunde Levevilkår i den regionale udviklingsstrategi. Derudover bidrager initiativet bl.a. til målet om at styrke borgernes trivsel og aktive liv under strategisporet En attraktiv og oplevelsesrig region og til FN's Verdensmål 3 "Sundhed og Trivsel".

Pilotprojektet gennemføres i fire faser og er nu i fase 3, hvor værktøjer testes i samarbejde med kommuner og organisationer.

Fase 1 indeholdt en afdækning af eksisterende aktiviteter, forskning og viden om aktiviteter, der gennem kultur- eller naturaktiviteter har til hensigt at forbedre borgernes fysiske eller mentale sundhed og trivsel. Der er udarbejdet et interaktivt kort med udvalgte aktiviteter fra kommuner og organisationer, samt enkelte eksempler på udenlandske initiativer, der går på tværs af sundhed og kultur eller sundhed og natur. Desuden er udarbejdet en kort rapport om de mest relevante resultater fra videnindsamlingen.

Fase 2 har omhandlet udvikling af koncepter og metoder: Det interaktive kort samt den foreløbige rapport blev præsenteret ved en workshop på Designskolen Kolding, hvor ca. 80 interesserede deltagere fra forskellige forvaltninger i kommuner samt flere organisationer og foreninger deltog, fx DGI og Ældresagen. Flere kommuner og organisationer meldte sig efterfølgende til en følgegruppe, der har deltaget i udvikling og tests af metoder. Projektet har efterfølgende fokuseret på værktøjer til udvikling og fastholdelse af fællesskaber, da de har stor indflydelse på borgernes motivation til at deltage i kultur- eller naturaktiviteter.

I den igangværende fase 3 testes værktøjer i samarbejde med eksterne aktører og evalueres fra august 2020 - januar 2021.

I fase 4 fra februar 2021 til april 2021 planlægges øget forankring af gode resultater i samarbejde med kommuner og organisationer. Derudover søges finansiering fra eksterne fonde til et projekt i større skala på tværs af sundhed, kultur og natur.

Målgrupperne i forprojektet er personer i to af livets overgangsperioder, hvor det er vigtigt at kunne sætte ind i forhold til senere risiko for fysisk eller psykisk mistrivsel: Unge i alderen 15-25 år og i overgangen mellem folkeskole og ungdomsuddannelse eller ungdomsuddannelse og arbejdsliv eller videregående uddannelse samt personer i aldersgruppen 55-65 år i overgangen mellem arbejdsliv og pensionsalderen.

Regionsrådet besluttede derudover i juni 2020 - som del af implementeringen af den nye regionale udviklingsstrategi – at bevilge 500.000 kr. til projekt Unge og trivsel i fællesskaber.

Midlerne skulle udmøntes som et tillæg til Region Syddanmarks samarbejdsaftale med Syddansk Universitets Institut for Idræt og Biomekanik og Designskolen Kolding om projekt Sundhed, Kultur og Natur. Det blev i bevillingen forudsat, at ungdomsuddannelsesinstitutioner og evt. andre relevante parter inkluderes i samarbejdet.

Projektpartnerne har derfor indgået samarbejdsaftale med projekt Fremskudt trivselsberedskab og trivselsmedarbejdere på en række syddanske ungdomsuddannelsesinstitutioner. Partnerne vil teste, hvordan uddannelsesmiljøerne kan understøtte trivsel og sundhed ved at skabe nye fællesskaber, der er forankrede i uddannelsesmiljøerne, og hvor natur- og kulturaktiviteter er centrale, samt hvordan der kan bygges bro til forenings- og fritidslivet.

På baggrund af resultaterne af denne del af projektet forventes, at metoderne kan afprøves i større skala på ungdomsuddannelserne, bl.a. i regi af Regionsrådets uddannelsespulje.

Derudover er der igangsat en analyse i regi af regionens projekt Sundhedens Geografi

for at undersøge, om der er forskel i trivslen blandt unge mænd og kvinder, der er i gang med en ungdomsuddannelse, arbejde eller er uden for uddannelsesforløb eller beskæftigelse. Baggrund er data fra Sundhedsprofilen fra 2017, der viste, at unge - og særligt unge kvinder - mistrives, men det er ikke undersøgt i forhold til uddannelse eller beskæftigelsesgrad. Viden herom vil kunne styrke indsatserne for at øge trivslen blandt unge.

Projekt Sundhed, Kultur og Natur er grundet COVID-19-situationen blevet forlænget med fire måneder til og med april 2021. Projekt Unge og trivsel i Fællesskaber løber til januar 2021, og de første delanalyser af analyseprojektet vedr. Unge og trivsel i fællesskab forventes færdige i december 2020.

På mødet giver Rikke Colfach Karlsen, Designskolen Kolding og Henriette Bondo Andersen, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet, en status på projekt Sundhed, kultur og natur og en præsentation af de metoder, der i øjeblikket testes i samarbejde med syddanske kommuner, organisationer og ungdomsuddannelsesinstitutioner.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 05-10-2020

Til orientering.

Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 4: Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig 2021-2024

20/11303

Resumé

Den nuværende Regionale Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig udløber ved udgangen af 2020. Regionsrådet behandlede på mødet den 25. maj 2020 Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswigs forslag til finansiering af en ny kulturaftaleperiode samt forslag til indsatsområder. Det blev til behandlingen oplyst, at selve aftaleteksten til Kulturaftale 2021-2024 var under udarbejdelse. Der foreligger nu et forslag til aftaletekst for Kulturaftale 2021-2024 til regionsrådets godkendelse.

Sagsfremstilling

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig besluttede på sit møde den 22. januar 2020 at sende forslag til finansiering af en ny kulturaftaleperiode i årene 2021-2024 samt de to indsatsområder ”Rum til fællesskab” og ”Fælles om kulturarven” i høring hos partnerne bag den nuværende Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig.

Regionsrådet behandlede på mødet den 25. maj 2020 forslaget til finansiering samt til indsatsområder. Et flertal i Regionsrådet tiltrådte indstillingen om at afsætte en ramme på i alt 894.000 kr. til medfinansiering af den kommende kulturaftale og tog indsatsområderne til efterretning, idet Enhedslisten stemte imod den foreslåede ramme og ønskede at fastholde Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig oprindeligt foreslåede medfinansiering på 1.000.000 kr.

På baggrund af de indkomne høringssvar godkendte Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig den 16. juni 2020 en revideret beskrivelse af de to indsatsområder.

Efterfølgende har den danske kulturminister den 6. juli 2020 udsendt sit koncept for fremtidige kulturaftaler. Kulturministeren ønsker, at de kommende kulturaftaler skal have som hovedformål, at børn og unge gennem aktiv deltagelse får lyst til at engagere sig i kunst og kultur. Kulturregionerne skal dog have mulighed for at medtage initiativer, der realiserer særlige potentialer eller adresserer særlige udfordringer i den pågældende kulturregion. Derudover fastholder ministeren et fokus på udvikling og afprøvning af nye kulturtilbud og –samarbejder.

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig godkendte den 22. september 2020 et forslag til aftaletekst, hvor beskrivelsen af de to vedtagne indsatsområder er tilpasset, så de afspejler kulturministerens ønske om målgruffokus, og sender aftaleteksten til godkendelse hos partnerne bag kulturaftalen, herunder Region Syddanmark.

Forslaget til aftaletekst for Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig 2021-2024 har herefter overordnet fokus på udviklingsinitiativer for børn og unge. Målsætningen er bl.a. at fremme deres muligheder for at indgå i kulturelle, kreative og borgernære fællesskaber på tværs af grænsen, og at styrke den kulturelle dannelse og sammenhængskraften i regionen gennem viden om grænselandets historie og kultur.

Det er administrationens vurdering, at forslaget til aftaletekst har en god sammenhæng med Region Syddanmarks Kulturstrategi bl.a. ved at knytte an til det regionale mål om at videreudvikle og anvende syddanske styrker inden for kultur, natur og kreativitet, fx syddansk verdensarv og grænseområdets særlige historie og egenart, og adresserer samtidig målet om at øge attraktivitet og bosætning gennem oplevelser.

Efter godkendelse af aftaleteksten hos de enkelte lokale partnere skal aftaleteksten endeligt godkendes af kulturministeren, hvorfor der kan forekomme ændringer i den endelige version af aftaleteksten.

Økonomi

Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig finansieres af de lokale partnere, Region Syddanmark, det danske kulturministerium og delstaten Schleswig-Holstein.

Ud fra et generelt ønske om at fastholde princippet om ligevægt i finansieringen af det dansk-tyske samarbejde besluttede regionsrådet på mødet den 25. maj 2020 at afsætte en ramme på i alt 894.000 kr. til medfinansiering af den kommende kulturaftale, svarende til forslaget til medfinansiering fra delstaten Schleswig-Holstein.

Efterfølgende er det blevet meddelt, at Land Schleswig-Holstein nu har besluttet at medfinansiere den nye kulturaftaleperiode med 35.000 € årligt til svarende til 1.043.000 kr. over den fireårige periode. Administrationen foreslår, at regionsrådet øger rammen på 894.000 kr. med 149.000 kr. til i alt 1.043.000 kr. af hensyn til princippet om ligevægt i finansieringen af det dansk-tyske samarbejde.

Det bemærkes derudover, at de fire sønderjyske kommuner har varslet mulige besparelser på tværkommunale anliggender. Dette kan betyde, at den samlede budgetterede medfinansiering på 4.800.000 kr. fra kommunerne kan blive reduceret med i alt 66.560 kr. over den fireårige periode.

Bidraget fra den danske stat har i den nuværende kulturaftaleperiode nogenlunde matchet det regionale og kommunale bidrag (krone-til-krone princippet). Det er på nuværende tidspunkt ikke klart, om fordelingsnøglen fortsætter, men kulturministeren har ikke annonceret besparelser på kulturaftalernes økonomi.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget anbefaler regionsrådet

At godkende forslag til aftaletekst for Kulturaftale Sønderjylland-Schlesvig 2021-2024.

At forhøje den allerede afsatte ramme på 894.000 med 149.000 kr. til 1.043.000 kr. af kulturpuljen til medfinansiering af Kulturaftale Sønderjylland-Schlesvig 2021-2024.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 05-10-2020

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Bilag

Aftaletekst Kulturaftale Sjsl - SJSJ Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig

Punkt 5: Energi- og miljøredegørelse 1. halvår 2020

20/41080

Resumé

Regionsrådet behandler halvårligt en Energi- og miljøredegørelse, der omfatter energiforbruget og miljøaftrykket, der følger af driften af regionen som virksomhed. Energi- og Miljøredegørelse for 1. halvår 2020 forelægges til orientering.

Sagsfremstilling

For bedre at kunne følge regionens energiforbrug og miljøaftryk tættere, udkommer Energi- og miljøredegørelsen nu i en halvårlig udgave.

Tidsmæssigt dækker halvårsrapporten perioden 01.01.2020 – 30.06.2020

Nærværende halvårlige redegørelse er den første af sin slags. I den første ½-årsredegørelse er fokus lagt på energiforbruget af el, varme og vand. I kommende ½-årsredegørelser forventes miljøbelastning også inkluderet. Med det forventede indkøb af EnergyKey Waste-modulet vil det fx være muligt også at opgøre affaldsmængderne halvårligt fra medio 2021. Ligesom det også på sigt er tanken, at halvårsrapporten skal følge op på mål for indkøbsområdet og indsatser i Klimastrategien.

Nærværende halvårsrapport følger for første gang op på de mål, der er sat i Klimastrategi 2020.

Det er en vigtig pointe, at første halvår af 2020 har været præget af COVID19. De enkelte områder relateres derfor til, hvilken betydning COVID 19 har haft for aktiviteten for det pågældende område, hvilket igen analyseres op imod det aktuelle energiforbrug på de enkelte områder.

I nedenstående tabel ses mål fra Klimastrategien for 2030 og 2022, disse er igen operationaliseret til konkrete mål for 2020. Yderst til højre ses det faktiske forbrug.

Som det fremgår af tabellen, er der flot målopfyldelse i 1. halvår af 2020, men som det fremgår af redegørelsen skal forklaringerne for størstedels vedkommende findes i COVID 19 og de nedlukninger, der har været som konsekvens heraf – særligt for vandbesparelsernes vedkommende.

Indsatsområde (2018-2022)	Målsætning i 2030	Målsætning i 2022	Forventet målopnåelse i 2020	Faktisk realiseret første 6 mdr. i 2020
Energiforbrug	-20 %	-5 %	-2,5 %	-3,4 %
Vand	0 %	0 %	0 %	-10,4 %
CO2	-40 %	-15 %	-7,5 %	-14,7 %

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 05-10-2020

Til orientering.

Bilag

Energi- og miljøredegørelse 1.halvår 2020

Punkt 6: Nyt om det grænseoverskridende samarbejde

20/1515

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 05-10-2020

Preben Jensen orienterede bl.a. om, at det kommende Interreg 6A-program forventes at omfatte samme geografi som Interreg 5A-programmet, at bestyrelsen for Region Sønderjylland-Schleswig har udtalt sig imod deponering af byggeaffald fra kernekraftværker i Harrislee, Dialog Forum Nordens ansøgning om tilskud til et kompetencenetværk, og at delstatsregeringen i Slesvig-Holsten vil yde et driftstilskud på 150.000 euro til Region Sønderjylland-Schleswigs pendlerservice.

Punkt 7: Nyt om det internationale samarbejde

20/1515

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 05-10-2020

Preben Friis-Hauge oplyste, at der afholdes virtuelt bestyrelsesmøde i Nordsøkommissionen den 9. oktober 2020, møde i NSC's Transportgruppe den 20. oktober 2020 og NSC-årsmøde den 6. november 2020.

Karsten Uno Petersen orienterede om det kommende møde i Regionsudvalget.

Preben Friis-Hauge og Karsten Uno Petersen orienterede om strategiseminar i hhv. Erhvervshus Syd og Erhvervshus Fyn.

Administrationen oplyste, at STRINGs politiske forum den 1. oktober 2020 havde besluttet at imødekomme Region Syddanmarks ansøgning om medlemskab.

Punkt 8: Nyt fra trafikskaberne

20/1515

Sagsfremstilling

Sydtrafik

Mødeplan for bestyrelsen i resten af 2020:

- 16. september 2020
- 20. november 2020 (repræsentantskabsmøde)

Dagsordener og referater kan ses her: <https://www.sydtrafik.dk/om-sydtrafik/om-sydtrafik/bestyrelsen/dagsorden-og-referater/2020>

Fynbus

Mødeplan for bestyrelsen i resten af 2020:

- 1. oktober 2020
- 5. november 2020
- 11. december 2020

Dagsordener og referater kan ses her: <https://www.fynbus.dk/Dagsordener-og-referater>

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 05-10-2020

Preben Friis-Hauge orienterede om arbejdet i Sydtrafiks bestyrelse, herunder bl.a. nyt registreringssystem for brug af Flextrafik og afløsning af studietur i 2021.

Poul Andersen orienterede om arbejdet i Fynbus' bestyrelse, bl.a. bødepolitikken over for snyd ved køb af billetter.

Punkt 9: Eventuelt

20/1515

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 05-10-2020

Administrationen orienterede bl.a. om muligheden for ændre rute 900 X fra dieselbusser til biogasbusser og, at administrationen efter forslag fra hhv. Sydtrafik og Fynbus har sendt 3 ansøgninger til Trafikstyrelsens "Grøn buspulje til regionale busser og øer" vedr. skift til HVO/biodiesel på 20 regionale busser i Haderslev-område, indsættelse af 3 el-busser og en brintbus i den regionale trafik på Fyn.

På et kommende udvalgs møde sættes følgende på dagsordenen: Deponering af byggeaffald fra kernekraftværker i Harrislee, Dialog Forum Nordens ansøgning om tilskud til et kompetencenetværk og Region Syddanmarks medlemskab af STRING.

Punkt 10: Næste møde

20/1515

Sagsfremstilling

Næste møde er mandag den 9. november 2020 kl. 15-18 i regionhuset i Vejle.

Mødeplanen for resten af 2020 er:

Mødeplan 2020

Onsdag 9. december 2020 kl. 15-18

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 05-10-2020

Næste møde er mandag den 9. november 2020 kl. 15.00-18.00 i regionhuset i Vejle.

Punkt 11: Underskriftsside

Punkt 12: Klimasamarbejdsaftale mellem Region Syddanmark og regeringen om grøn kollektiv trafik

20/44640

Resumé

Bestyrelsen i Danske Regioner har den 24. september 2020 godkendt forslag til ”Overliggeraftale om klimasamarbejdsaftaler om grøn kollektiv trafik” mellem regeringen og regionerne. Aftalen vedrører grøn omstilling af først og fremmest den kollektive trafik og regionernes interne kørsel. Overliggeraftalen er først endelig politisk godkendt, når der er indgået bilaterale aftaler med regionerne. Udkast til aftale mellem Region Syddanmark og regeringen er vedlagt sagen. Det endelige forslag til klimasamarbejdsaftale mellem Region Syddanmark og regeringen, forventes færdigforhandlet med Transportministeriet inden regionsrådsmødet den 28. oktober 2020 med henblik på endelig godkendelse.

Sagen forelægges således Udvalget for Regional Udvikling med henblik på en drøftelse, og med indstilling om at udvalget anbefaler over for regionsrådet at godkende endelig aftale inden for de i sagen beskrevne rammer.

Regionsrådsformanden orienterer på udvalgs mødet om baggrund for klimasamarbejdsaftalen, herunder indhold i aftalen og forhandlingerne med regeringen.

Sagsfremstilling

Regeringen, ved transportminister Benny Engelbrecht, har ønsket at indgå klimasamarbejdsaftaler med regionerne. Indholdet i aftalerne svarer som udgangspunkt til de aftaler, som

regeringen indgik med landets 6 største kommuner i juni 2020. Omdrejningspunktet for aftalerne er, hvordan regionerne kan bidrage til at opfylde den nationale målsætning om at reducere udledningen af drivhusgasser med 70 pct. i 2030 set i forhold til niveauet i 1990, og vedrører primært den regionale kollektive trafik samt regionernes egen transport.

Regeringen har markeret, at der ikke ligger nye penge i aftalerne, hvilket heller ikke var tilfældet med de aftaler, der blev indgået med de seks kommuner.

Klimasamarbejdsaftalerne med regionerne inkluderer dels en fælles ”overligger” aftale, og dels bilaterale aftaler med de enkelte regioner.

Forslag til ”Overliggeraftale om klimasamarbejdsaftaler om grøn kollektiv trafik” mellem alle regioner og regeringen blev godkendt på Danske Regioners bestyrelsesmøde den 24. september 2020. Det bemærkes, at overliggeraftalen først er endelig politisk godkendt, når der er indgået bilaterale aftaler med regionerne. Det foreliggende forslag til overliggeraftale, som godkendt i Danske Regioners bestyrelse den 24. september 2020, er vedlagt som bilag 1.

I forhold til de bilaterale aftaler med de enkelte regioner, arbejdes der med et udkast til aftalen mellem regeringen og Region Syddanmark, vedlagt som bilag 2. Regeringen har ønsket, at alle de bilaterale aftaler skal følge en fælles skabelon, der omfatter følgende emner:

- grøn omstilling af den regionale bustrafik

- grøn omstilling af lokalbaner
- grøn omstilling af regionernes interne transport
- regionernes mobilitetsstrategier, herunder:
 - el-bils infrastruktur
 - øget anvendelse af cykeltrafik
 - unges transportvaner samt f.eks. samkørsel

Udkastet til bilateral aftale er drøftet på embedsmandsniveau mellem administrationen i Region Syddanmark og Transportministeriet. Det bemærkes, at der kan forekomme enkelte ændringer på baggrund af den videre dialog med ministeriet. Det endelige udkast til bilateral aftale vil blive færdigforhandlet med Transportministeriet inden den endelige forelæggelse for regionsrådet.

I det foreliggende udkast til bilateral aftale, er der lagt op til, at Region Syddanmark indgår en række forpligtelser. Det er vurderingen, at de som udgangspunkt ligger i forlængelse af udviklingsstrategien 'Fremtidens Syddanmark' og tilhørende delstrategier for klima og mobilitet. I enkelte tilfælde forpligter Region Syddanmark sig dog videre end angivet i 'Fremtidens Syddanmark'. Det drejer sig om:

- At alle nye udbud af busser på regionale ruter fra 2021 forudsættes at omfatte CO₂-neutrale eller nulemissionsbusser (biogas, HVO/biodiesel, el eller brint).
- At ny-leasing og ny-indkøb af regionale personbiler skal være nulemission senest i 2025.
- At Region Syddanmark har forpligtet sig til i løbet af få år at etablere et betragteligt antal ladepunkter til brug for egne tjenestebiler, patienters og gæsters biler og medarbejdernes biler.
-

Transportministeren forpligtiger sig til gengæld i "Overliggeraftalen" og den bilaterale aftale med Region Syddanmark, til at arbejde for en række målsætninger og initiativer. Transportministeren har tilkendegivet, at regeringen fortsat vil have fokus på at understøtte den grønne omstilling af den regionale busstrafik.

Det fremgår endvidere af aftalen, at hensigten med aftalen ikke er at forringe serviceniveauet i den regionale kollektive trafik.

Fra regeringens side er det anerkendt, at den grønne omstilling af den regionale kollektive trafik ikke teknologisk er uden udfordringer. Det er også klart, at CO₂- og/eller emissionsfrie løsninger i den kollektive busstrafik indtil nu ikke har været omkostningsfri. Det er imidlertid ikke muligt her og nu at vurdere, hvad de evt. meromkostninger vil være, når hhv. Sydtrafik og Fynbus de kommende år skal foretage udbud, der er i overensstemmelse med de forpligtelser Region Syddanmark, i lighed med de øvrige regioner, nu indgår med regeringen. Det skyldes, at den teknologiske udvikling går meget hurtig, og løsninger der for kort tid siden var urealistiske er allerede nu væsentligt mere realistiske, og omkostningerne ved omstilling til CO₂- og emissionsfrie løsninger i den kollektive busstrafik ændrer sig hele tiden. Hertil kommer, at markedssituationen også er i bevægelse.

Indgåelse af en klimasamarbejdsaftale med regeringen vil medvirke til at fremme grøn omstilling og den bæredygtige udvikling, og bidrager dermed til opfyldelse af både FN's verdensmål 9 "Industri, innovation og infrastruktur" og FN's verdensmål 13 "Klimaindsats" ved at sikre grønnere, mere effektiv og smartere mobilitet. Det er med klimasamarbejdsaftalen ikke hensigten at forringe serviceniveauet i den regionale kollektive, og dermed påvirke mobiliteten i Syddanmark i negativ retning, og dermed opfyldelsen af FN's verdensmål 11 "Bæredygtige byer og lokalsamfund". Der har ikke været foretaget en egentlig klimavurdering af klimasamarbejdsaftalen, men i det aftalen fremskynder den grønne omstilling af de regionale kollektive busser, vil der være tale om en positiv klimapåvirkning, der dog ikke umiddelbart kan opgøres.

Indstilling

Det indstilles,

At Udvalget for Regional Udvikling anbefaler over for regionsrådet, at der inden for de beskrevne rammer i sagen, indgås endelig klimasamarbejdsaftale med regeringen om grøn kollektiv trafik.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 05-10-2020

Indstillingen anbefales over for regionsrådet, idet det bemærkes, at der arbejdes for, at den endelige aftale i videst mulig omfang præciserer, at den grønne omstilling ikke skal påvirke serviceniveauet, og at forudsætningen for regionens målsætninger er, at den økonomiske ramme er tilstede, og at det er teknisk muligt. Tilsvarende skal der arbejdes for, at regionen ikke låses fast på teknologivalg i den grønne omstilling, og at målsætningen omkring klimavenligt togmateriel (eks. batteritog eller brinttog) på Vestbanen flyttes fra info-boksen til afsnittet med regionens konkrete forpligtelser.

Bilag

Bilag 1 Udkast til overliggeraftale

Bilag 2 Udkast til bilateral aftale med regeringen.pdf

Punkt 13: Nye ansøgningspuljer på kulturområdet - foråret 2021

20/43474

Resumé

Det foreslås, at der afsættes 3,5 mio. kr. af kulturmidlerne til en tematisk ansøgningsrunde med temaet ”Kultur, kreativitet og øget mental trivsel”. Der foreslås desuden at igangsætte en ansøgningsrunde til Kulturpuljen. Fristen for begge ansøgningsrunder foreslås fastsat til 1. marts 2021.

Sagsfremstilling

Med kulturstrategien ”En attraktiv og oplevelsesrig region” kan midlerne på kulturområdet dels udmøntes gennem ansøgningsrunder til Kulturpuljen, dels gennem ansøgningsrunder, der udmønter tematiske indsatser, som besluttet af regionsrådet.

Det fremgår af kulturstrategien, at ”En del af midlerne kan søges til initiativer, der understøtter målet om at videreudvikle og anvende syddanske styrker inden for kultur, natur og kreativitet, fx syddansk verdensarv og grænseområdets særlige historie og egenart. Midlerne udmøntes gennem ansøgningsrunder til kulturpuljen.” Det fremgår desuden, at ”En stor del af midlerne vil som noget nyt være reserveret til strategiske tematiserede indsatser, hvor der udmeldes specifikke temaer, som regionsrådet beslutter løbende.”

Det fremgår endvidere af kulturstrategien, at der årligt vil være 1 til 2 ansøgningsrunder til kulturmidlerne. Der er i budget 2021 i alt afsat ca. 8 mio. kr. til indsatser på kulturområdet.

Tematiske indsatser i 2021

Et af de tre regionale mål i Kulturstrategien handler om at styrke borgernes trivsel og aktive liv, hvor der sættes fokus på sammenhængen imellem kultur, sundhed og trivsel. Baggrunden er blandt andet, at Sundhedsprofilen for Region Syddanmark for 2017 viser, at der er en stigning i antallet af borgere, der giver udtryk for dårligt mentalt helbred, herunder stress, nervøsitet, træthed, søvnbesvær, nedtrykthed og depression. Der er blandt andet en betydelig andel af unge, som mistrives fysisk eller mentalt (23 procent af unge kvinder og 11 procent af unge mænd). I projektet ”Sundhed, kultur og natur” er der desuden foretaget en kortlægning af regionale projekter, der skal fremme borgernes fysiske og mentale sundhed via kultur eller natur. Kortlægningen har vist, at der i højere grad er igangsat natur-projekter.

Det foreslås på den baggrund, at der afsættes 3,5 mio. kr. til en ny, tematiseret ansøgningsrunde til kulturmidlerne i foråret 2021 med frist 1. marts 2021 under temaet ”Kultur, kreativitet og øget mental trivsel”. Det foreslås, at der inden for temaet kan søges midler til nytænkende og innovative kulturprojekter, som via tværfaglige partnerskaber vil forebygge og imødegå mental mistrivsel, dvs. projekter, der bygger bro mellem kulturelle tilbud og relevante partnere, som har berøring med projektets målgruppe og målgruppens udfordringer. Det foreslås, at ansøgninger, der har unge mellem 15 og 25 år som målgruppe får en særlig vægt i den samlede prioritering.

Tempuljen vil også spille ind til målet om at fremme borgernes mentale og fysiske trivsel i Innovationsstrategien samt lægge sig i forlængelse af målet i Uddannelsesstrategien om uddannelsesmiljøer, der fremmer de unges trivsel og sundhed. Herudover vil den bl.a. bidrage til FN's Verdensmål 3 'Sundhed og Trivsel' og Verdensmål 11 'Bæredygtige byer og lokalsamfund'.

De generelle kriterier for udmøntningen af kulturmidlerne lægges til grund for vurderingen af ansøgninger til tempuljen. Der opfordres til, at projektansøgere lader sig inspirere af den viden, der ligger tilgængelig i rapporten om 1. fase af Sundhed, Kultur og Natur: <https://www.regionsyddanmark.dk/wm516847>

Hvis der er midler tilovers i den tematiske pulje på 3,5 mio. kr. efter ansøgningsrunden i marts 2021, kan disse anvendes til en ny tematisk ansøgningsrunde i efteråret 2021, eventuelt med samme tema.

Der planlægges afholdt et inspirationsarrangement om temapuljen i januar 2021.

Kulturpuljen i 2021

Det foreslås, at de resterende kulturmidler i 2021 anvendes til ansøgningsrunder til Kulturpuljen. Midlerne kan under Kulturpuljen ifølge kulturstrategien søges til initiativer, der understøtter målet om at videreudvikle og anvende syddanske styrker inden for kultur, natur og kreativitet, fx syddansk verdensarv og grænseområdets særlige historie og egenart. Initiativerne vil blive vurderet ud fra de generelle kriterier for udmøntning af kulturmidlerne.

Der foreslås udmeldt en ansøgningsrunde til Kulturpuljen med frist 1. marts 2021. Eventuelle resterende midler efter ansøgningsrunden i marts 2021 kan anvendes til en ny ansøgningsrunde til Kulturpuljen i efteråret 2021.

Ansøgere til såvel kulturpuljen som den tematiserede pulje vil blive opfordret til at tænke i nye metoder, fx anvendelse af digitalisering, design eller film.

Indstilling

Det indstilles,

At udvalget over for regionsrådet anbefaler,

- At der afsættes 3,5 mio. kr. fra kulturmidlerne i 2021 til en tematisk indsats om ”Kultur, kreativitet og øget mental trivsel” med frist den 1. marts 2021, og
- At der er igangsættes en ansøgningsrunde til Kulturpuljen med frist den 1. marts 2021.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 05-10-2020

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.